

VÁZLATOK

XXV. Az Európai Unió peremén

A 2004-ben ill., 2007-ben csatlakozott 12 ország teljesítménye elmarad a már korábban az integráció részévé vált országokétól. Ezek az országok alkotják az EU **peremterületét**.

Néhány év kevés a felzárkózáshoz → különböző történelmi hagyományok → más-más gazdasági fejlettség

A VISEGRÁDI ORSZÁGOK ÉS SZLOVÉNIA

Kelet-Közép-Európa volt szocialista országai: Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia

→ szocialista berendezkedés

→ tervutasításos gazdaság

↓

→ **rendszer váltás**

→ áttérés a piacgazdaságra

→ privatizáció → magánosítás

→ piacok elvesztése

→ korszerűtlen iparszerkezet

→ alacsony műszaki színvonal

→ pazarló anyag-, és energiafelhasználás

↓

→ veszteséges vállalatok felszámolása

→ **munkanélküliség** megjelenése

→ **külföldi működő tőke megjelenése**

↓

→ gazdaság szerkezeti átalakulása

→ magas technológiai színvonal → **autógyártás, elektronika**

→ **piaci szerkezet átalakulása**

↓

→ szocialista országok egymásközti (csere)kereskedelme megszűnik

→ kapcsolat kialakulása a fejlett országokkal

→ **éles verseny** alakult ki ezek között az országok között

→ fő gazdasági tengely: **Budapest – Pozsony – Prága – Varsó**

→ újabb bekapcsolódó területek: **Karlovy Vary** (Csehország), **Krakkó** (Lengyelország), **Nyugat-magyarországi régió**

→ a nagy vesztesek a mezőgazdasági ill., a bányászati, kohászati területek

→ alacsony képzettségű munkaerő

→ fejletlen infrastruktúra

→ vállalkozói szellem hiánya

↓

→ **rozsdáövezetek: Szilézia** (Lengyelország), **Kassa** (Szlovákia), **Ostrava** (Csehország), **nógrádi-, borsodi iparvidék** (Magyarország)

Jelentősebb városok: **Budapest, Pozsony, Kassa, Révkomárom, Prága, Brno, Karlovy Vary, Ostrava, Plzeň, Varsó, Krakkó, Katowice, Lódz, Gdansk, Szczecin, Ljubljana**

BALTI ÁLLAMOK

Észtország (Tallinn), **Lettország** (Riga), **Litvánia** (Vilnius)

- hasonló társadalmi, gazdasági problémák. mint a kelet-közép-európai országokban
- kis terület
- ásványkincsekben, energiahordozókban való szegénység
- **munkaerő-igényes iparágak:** *elektronika, műszer- és híradástechnikai ipar, szerszámgyártás, valamint textil- és élelmiszeripar*
- kedvező közlekedésföldrajzi adottság: **Balti-tengerre** való nyitottság
- **köoolaj**szükséglet továbbra is **Oroszországból**

SZIGETEK A FÖLDKÖZI-TENGERBEN

Málta (Valletta), **Ciprus** (Nicosia)

- legfontosabb gazdasági ág a **túrizmus**
  - kedvező éghajlat (mediterrán), történelmi emlékek
  - kis népesség, nagy turista forgalom → szükségleteket nem tudják biztosítani → **import meghaladja az exportot**
- hajózási csomópont
  - jelentős flotta hajózik máltai és ciprusi zászló alatt
- Ciprus pénzügyi központ

AZ EU LEGÚJABB TAGÁLLAMAI

Románia (Bukarest), **Bulgária** (Szófia)

- nagyon alacsony jövedelmű országok
- látványos fejlődés
- **Romániában** kezdetben az **ásványkincsek** bősége volt a vonzó, majd a **feldolgozóipar** indult fejlődésnek
  - **Bukarest, Arad, Temesvár** környéke fejlődött leginkább
- túrizmus (tájak, ízek, városok, tengerpart) → hatalmas fejlesztések
- **logisztikai központtá** váltak → *Európa-Ázsia; Balkán-Nyugat-Európa* közötti forgalom megélénkült

Jelentősebb városok: **Bukarest, Arad, Brassó, Constanța, Galați, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Ploiesți, Székelyudvarhely, Temesvár, Szófia, Várna**